

Cynllun Ffioedd

2025-26

Ionawr 2025

Mae hwn yn gynllun ffioedd a baratowyd gan Swyddfa Archwilio Cymru dan adran 24 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Gosodir y cynllun ffioedd hwn gerbron y Senedd dan adran 24(4)(c) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

This document is also available in English.

© Swyddfa Archwilio Cymru 2025

Adrian Crompton

Archwilydd
Cyffredinol Cymru

Dr Ian Rees

Cadeirydd, Swyddfa
Archwilio Cymru

Cynnwys

Trosolwg	4
Cyflwyniad	4
Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd	6
Codi ffioedd	9
Atodiadau	10
1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24	11
2 Rhestr o ddeddfiadau y gall Swyddfa Archwilio Cymru ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt	13
3 Graddfeydd ffioedd o 1 Ebrill 2025	15

Cyflwyniad

- 1 Paratowyd y Cynllun Ffioedd hwn dan adran 24 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf) (**Atodiad 1**). Mae'r Cynllun Ffioedd, yn dilyn ei gymeradwyo gan y Senedd, yn darparu'r sail yr ydym yn codi ffioedd arni.
- 2 Mae'r Cynllun Ffioedd hwn yn nodi:
 - y deddfiadau y byddwn yn codi ffioedd archwilio oddi tanynt (**Atodiad 2**).
 - y trefniadau ar gyfer pennu'r ffioedd hynny, sef naill ai:
 - graddfeydd ffioedd sy'n nodi amrediadau ffioedd ar gyfer meysydd penodol o fewn gwaith archwilio mewn llywodraeth leol; neu
 - gyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith nas cwmpesir gan raddfeydd ffioedd.
- 3 Yn fras, mae 67% o'n gwariant yn cael ei gyllido trwy ffioedd a godir ar gyrff a archwilir. Darperir y 33% sy'n weddill o Gronfa Gyfunol Cymru trwy gynnig y gyllideb a gaiff ei basio gan y Senedd.
- 4 Mae deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol bod y ffioedd a godir gennym **yn methu bod yn uwch** na chost lawn gwaith yn y corff hwnnw i gyflawni'r swyddogaeth y mae a wnelo'r ffi â hi. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar amcangyfrif o'n sylfaen gostau, y cymysgedd o sgiliau yr amcangyfrifir y bydd ei angen ar gyfer gwaith archwilio a nifer y diwrnodau yr amcangyfrifir y bydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Nid ydym yn gwneud ac ni chawn wneud elw o'n gwaith. Pennir cyfraddau ein ffioedd ar lefel sy'n golygu ein bod yn adennill y gost lawn a amcangyfrifwyd ond dim mwy na hynny.
- 5 Ceir tensiwn rhwng darparu ffi rhag blaen ar gyfer cyrff archwilio am waith a fydd yn cael ei wneud ar archwiliadau penodol a bod â chyfundrefn ddigon hyblyg sy'n cydnabod bod amrywiadau'n anochel. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar amcangyfrif o'n gwariant, y cymysgedd o sgiliau yr amcangyfrifir y bydd ei angen a nifer y diwrnodau yr amcangyfrifir y bydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Lle mae'r gwaith sy'n ofynnol yn sylweddol fwy na'r amcangyfrif gwreiddiol, oherwydd cymhlethodau a brofwyd yn ystod yr archwiliad, gallwn godi ffi uwch, fel a ganiateir gan ddeddfwriaeth.

- 6 Fel a nodwyd yn ein hymgyngoriad ynghylch ffioedd arfaethedig ym mis Medi 2024, byddwch yn cofio, ar gyfer 2024-25, ein bod wedi cynyddu cyfraddau cyfartalog ein ffioedd 6.4% er mwyn ymateb i bwysau sylweddol costau staff a waethygyd gan brinder byd-eang gweithwyr archwilio a chyllid proffesiynol, a oedd yn effeithio ar ein gallu i recriwtio a chadw staff cymwysedig.
- 7 Rydym yn llwyr ymwybodol o'r pwysau sy'n wynebu'r cyrff yr ydym yn eu harchwilio ac rydym wedi herio ein model gweithredu i sicrhau bod ein ffioedd archwilio'n parhau i ddarparu gwerth am arian a ninnau'n parhau i fuddsoddi mewn ansawdd archwilio sy'n ganolog i'r holl benderfyniadau a wnawn.
- 8 Ar gyfer 2025-26 rydym wedi adnabod mesurau effeithlonrwydd a fydd yn ein helpu i gadw'r cynnydd cyfartalog yng nghyfraddau'r ffioedd islaw 1.7% o'i gymharu â'r cynnydd o 1.8% a ragwelid yn yr ymgynghoriad.
- 9 Mae'r ffi wirioneddol y bydd unrhyw gorff unigol a archwilir yn ei thalu'n dibynnu nid dim ond ar gyfraddau ein ffioedd ond ar faint y gwaith a'r cymysgedd o sgiliau sy'n ofynnol. Yn 2023-24, fe gofiwch i ni roi dull archwilio sylfaenol wahanol ar waith ar gyfer ein gwaith archwilio ariannol, a oedd yn ofynnol yn ôl safonau archwilio rhyngwladol newydd. Roedd hyn yn golygu bod angen cymysgedd cyfoethocach, mwy costus o sgiliau a adlewyrchwyd mewn ffioedd uwch. Rydym bellach wedi adolygu'r modd y rhoddyd y dull archwilio newydd hwn ar waith ac wedi adnabod mesurau effeithlonrwydd sy'n ein galluogi i leihau graddfeydd ein ffioedd ar gyfer Awdurdodau Unedol 3% ar gyfartaledd yn 2025-26.
- 10 Rydym yn parhau i fuddsoddi'n sylweddol mewn ansawdd archwilio i ymateb i adolygiadau ledled y DU¹ o safonau archwilio a safonau proffesiynol newydd. Mae'r amryw adolygiadau hyn yn adlewyrchu disgwyliadau cynyddol ar gyfer gwaith archwilio ac ansawdd y gwaith archwilio hwnnw.
- 11 Fe aethom y tu hwnt i'r gofynion statudol i ymgynghori ynghylch ffioedd ac, ym mis Medi 2024, fe wnaethom ymgynghori â'r holl gyrff a archwilir a rhanddeiliaid eraill ynghylch cyfraddau a graddfeydd arfaethedig ein ffioedd ar gyfer 2025-26.
- 12 Dim ond 6 ymateb a gawsom, yr oedd 5 ohonynt yn gefnogol i'n cynigion ac 1 ddim yn cynnwys unrhyw sylw.
- 13 Rydym wedi ymgynghori ar wahân ag Un Llais Cymru² ynghylch newidiadau arfaethedig i raddfeydd ein ffioedd ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned sy'n adlewyrchu ein profiad o'r gyfundrefn archwilio newydd yr ydym wedi bod yn ei gweithredu ers 2020. Mae graddfeydd y ffioedd sydd wedi'u cynnwys yn y ddogfen hon wedi cael eu cytuno gydag Un Llais Cymru.

1 Adolygiad yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd; Adolygiad Kingman; ac Adolygiad Brydon

2 Un Llais Cymru yw'r corff sy'n cynrychioli Cynghorau Tref a Chymuned yng Nghymru.

Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd

Cyfraddau ffioedd 2025-26

14 Caiff cyfraddau arfaethedig ein ffioedd ar gyfer 2025-26 eu nodi yn **Arddangosyn 1**.

Arddangosyn 1: cyfraddau arfaethedig ein ffioedd 2025-26

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2025-26	Cyfradd (£ yr awr) 2024-25
Cyfarwyddwr Archwilio	183	179
Rheolwr Archwilio	141	137
Arweinydd Archwilio	115	112
Uwch Archwilydd	91	91
Archwilydd	66	64
Hyfforddai graddedig	59	59
Prentis	47	46

15 Rydym yn bwriadu parhau i ddarparu mynediad at y Fenter Twyll Genedlaethol yn rhad ac am ddim.

Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2025-26

- 16 Mae graddfeydd ffioedd yn fodd i reoleiddio cost archwilio cyhoeddus, trwy bennu terfynau a thrwy adolygu ffioedd yn erbyn y terfynau hynny. Mae graddfeydd ffioedd hefyd yn darparu fframwaith i archwilwyr asesu faint o waith archwilio blynyddol sy'n angenrheidiol a'r ffi i'w chodi am y gwaith hwnnw mewn corff penodol a archwilir.
- 17 Caiff graddfeydd ein ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon ariannol 2024-25, ynghyd â gwaith archwilio perfformiad wedi'i ariannu gan ffioedd a fydd yn cael ei wneud yn 2025-26, eu darparu yn **Atodiad 3** mewn perthynas ag awdurdodau unedol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau'r parciau cenedlaethol, comisiynwyr heddlu a throseddau, prif gwnstabiliaid, cynghorau tref a chymuned, a chronfeydd pensiwn llywodraeth leol.
- 18 Darperir graddfa ffioedd ar wahân mewn perthynas â'r Fenter Twyll Genedlaethol.
- 19 Mae gwaith archwilio perfformiad yn cynnwys archwiliadau o ddatblygu cynaliadwy, archwiliadau gwybodaeth gwella, asesiadau gwella ac arolygiadau arbennig. Nid yw'r holl swyddogaethau hyn yn berthnasol i bob math o gorff a archwilir.
- 20 Mae ffioedd archwilio amcangyfrifedig cyrff a archwilir nas cwmpesir gan y gofyniad statudol am raddfa ffioedd yn cael eu cyfrifo yn yr un ffordd â ffioedd y rhai a gwmpesir gan y gofyniad hwnnw – hynny yw, trwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd a gyhoeddir yn y Cynllun Ffioedd hwn i'r cymysgedd o sgiliau yn y tîm a'r oriau o fewnbwn yr amcangyfrifir y bydd eu hangen ar gyfer yr archwiliad.
- 21 Mae archwilwyr yn gwneud gwaith ardystio grantiau ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae faint o waith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn ddibynnol ar nifer y cynlluniau y mae'n rhaid eu harchwilio a nifer y cyrff a archwilir sy'n cyfranogi yn y cynlluniau hynny. Cyfrifir taliadau ar gyfer y gwaith hwn gan ddefnyddio cyfraddau'r ffioedd a chan adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion penodol mewn perthynas â'r grant dan sylw.

- 22 Mae cyfraddau'r ffioedd yn berthnasol i'r holl waith archwilio ac eithrio i'r graddau y mae graddfeydd y ffioedd, lle y bônt yn berthnasol, yn rheoleiddio'r swm y dylid ei godi (neu yn achos gwaith a wneir dan gytundebau yr ymrwymwyd iddynt cyn 1 Ebrill 2014, mae'r cyfraddau yn ôl y telerau y cytunwyd arnynt). Os yw'n ymddangos wedyn bod y gwaith y bydd angen ei wneud mewn archwiliad penodol yn sylweddol wahanol i'r hyn a ddychmygwyd yn wreiddiol, gallwn godi ffi sy'n wahanol i'r un yr hysbyswyd yn ei chylch yn wreiddiol.
- 23 Yn achos darparu gwasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol eraill, bydd ffioedd yn cael eu codi yn unol â'r cytundeb perthnasol, ar yr amod bod symiau o'r fath yn cael eu capio ar gost lawn darparu'r gwasanaeth.
- 24 I gyflawni cyfrifoldebau statudol, weithiau mae angen i archwilwyr wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i'w dyletswyddau cyffredinol. Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwilio eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach mewn perthynas â chwestiynau a gwrthwynebiadau etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd taliadau am y math yma o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sy'n ofynnol ac fe'u cyfrifir trwy gymhwyso cyfraddau'r ffioedd a gyhoeddwyd yn y Cynllun Ffioedd hwn i'r cymysgedd o sgiliau yn y tîm a'r oriau o fewnbwn y mae eu hangen ar gyfer y gwaith.
- 25 Lle mae angen cymorth arbenigol neu gyngor cyfreithiol neu broffesiynol arall, byddwn yn codi ar gyrff archwilio am hyn yn ychwanegol at gost ein staff archwilio ni.

Codi ffioedd

- 26 Bydd Cyfarwyddwr Ymrwymiad pob corff yn egluro'r cymysgedd o sgiliau y mae ei angen ar gyfer yr archwiliad a'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y ffi ar y cyfan. Cytunir ar drefniadau codi ffioedd gyda chyrrff archwilio a gallant gwmpasu codi ffioedd unwaith yn unig, yn gyfnodol, yn rheolaidd neu'n flynyddol, fel y bo'n briodol yn yr amgylchiadau.
- 27 Mae disgwyl i gyrff a archwilir dalu ein hanfonebau o fewn eu targed perfformiad ar gyfer taliadau i gredydwy, sef deng niwrnod fel arfer. Gallwn godi am y costau gweinyddol a ysgwyddir wrth fynd ar ôl taliadau hwyr.
- 28 Os yw hynny'n ofynnol gan gyrff a archwilir, dylai archeb brynu am y ffi archwilio y cytunwyd arni gael ei chodi cyn bod anfonebau'n cael eu cyflwyno.
- 29 Yn dilyn cwblhau aseiniadau archwilio, byddwn yn asesu'r costau gwirioneddol a ysgwyddwyd wrth gyflawni'r aseiniad o'i gymharu â'r ffi a godwyd. Byddwn yn ad-dalu unrhyw ffi ormodol a oedd yn fwy na'r gost ac, i'r gwrthwyneb, gallwn godi am gostau ychwanegol lle nad yw'r ffi'n ddigon. Byddwn yn prosesu ad-daliadau a thaliadau ychwanegol mewn modd sy'n ceisio lleihau costau gweinyddol i'r eithaf, megis trwy wrthbwysu yn erbyn ffioedd yn y dyfodol neu ffioedd am agweddau eraill ar weithgarwch archwilio.

Atodiadau

- 1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24
- 2 Rhestr o ddeddfiadau y gall Swyddfa Archwilio Cymru ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt
- 3 Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2024-25

1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24

- (1) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun sy'n ymwneud â chodi ffioedd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (2) Rhaid i'r cynllun gynnwys y canlynol:
 - (a) rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi oddi tanynt;
 - (b) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, y raddfa honno neu'r graddfeydd hynny;
 - (c) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi swm i'w godi, y swm hwnnw;
 - (d) pan nad oes darpariaeth wedi ei gwneud ar gyfer rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, na rhagnodi swm, y modd y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn cyfrifo'r ffi a godir.
- (3) Caiff y cynllun wneud y canlynol ymysg pethau eraill:
 - (a) cynnwys darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol neu ddosbarthau ar achosion gwahanol; a
 - (b) darparu ar gyfer yr adegau a'r modd y bydd taliadau yn cael eu gwneud.
- (4) O ran y cynllun:
 - (a) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei adolygu o leiaf unwaith mewn blwyddyn galendr;
 - (b) caiff Swyddfa Archwilio Cymru ei ddiwygio neu ei ail-wneud ar unrhyw adeg; ac
 - (c) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei osod (a gosod unrhyw ddiwygiad iddo) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol ^[3].

3 Mae'r ddeddfwriaeth bresennol yn cyfeirio at 'Y Cynulliad Cenedlaethol' er bod yr enw wedi newid i 'Y Senedd/The Welsh Parliament'.

- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd o dan:
 - (a) adran 64F o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (ffioedd am baru data); neu
 - (b) adran 27A o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (pŵer Gweinidogion Cymru i ragnodi graddfa ffioedd) i gael effaith yn lle graddfa neu raddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ddiwygio'r cynllun i gynnwys y raddfa neu'r graddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Weinidogion Cymru yn lle'r rhai a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (6) Nid oes rhaid cael cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol os mai diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5) yw'r unig ddiwygiad i gynllun.
- (7) Bydd y cynllun yn cael effaith pan fydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad Cenedlaethol neu, yn achos diwygiad a wneir yn unol ag is-adran (5), unwaith y bydd wedi cael ei osod gerbron y Cynulliad.
- (8) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyhoeddi'r cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi iddo gael effaith.

2 Rhestr o ddeddfiadau y gall Swyddfa Archwilio Cymru ac y mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt

Natur y gwaith	Deddfiadau
Gall Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
Archwilio cyfrifon gan yr Archwilydd Cyffredinol (ac eithrio cyfrifon llywodraeth leol).	Adran 23(2) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau gwerth am arian a gynhelir trwy gytundeb (ac eithrio sefydliadau addysgol a chyrrff llywodraeth leol – gweler isod).	Adran 23(3)(a), (b) ac (c) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad, ardystiad neu adroddiad dan adran 31 Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 mewn perthynas â Datganiad Treth Awdurdod Cyllid Cymru.	Adran 23 (3)(ba) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad dan adran 15 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2) (archwiliadau o gyrrff cyhoeddus at ddibenion asesu i ba raddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy).	Adran 23(3)(ca) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Unrhyw un o swyddogaethau awdurdod perthnasol a gyflawnir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol ac a gyflawnir trwy gytundeb, ac unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol sydd i'w darparu gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol trwy drefniant dan adran 19 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.	Adran 23(3)(d) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliad eithriadol o gyfrifon corff llywodraeth leol.	Adran 37(8) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Natur y gwaith**Deddfiadau**

Cyngor a chynhorthwy a roddir gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gyfer landlordiaid cymdeithasol cofrestredig.

Adran 145D(2) Deddf Llywodraeth Cymru 1998

Dim ond yn unol â chynllun ar gyfer codi ffioedd dan a24 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 y gellir llunio telerau talu

Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer y gweithgareddau canlynol

Archwilio cyfrifon cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(a) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Cynhorthwy i Brif Arolygydd EF ar gyfer Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Adran 41A(6) Deddf Addysg 1997

Astudiaethau sy'n ymwneud â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (cymdeithasau tai)

Adran 145C(3) Deddf Llywodraeth Cymru 1998

Astudiaethau ar gais cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(b) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Astudiaethau o weinyddu budd-daliadau ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol

Adran 45(7) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Gwasanaethau ardystio grantiau

Adran 23(4)(a) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Astudiaethau ar gais cyrff addysgol

Adran 23(4)(b) Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Archwiliadau gwybodaeth gwella, asesiadau gwella ac arolygiadau arbennig o Awdurdodau Gwella Cymru

Adran 27 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

Arolygiadau arbennig o brif gynghorau

Adran 101 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

3 Graddfeydd Ffioedd Llywodraeth Leol 2025-26

Graddfeydd ffioedd am waith a wneir dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)

- 30 Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal y Fenter Twyll Genedlaethol gan ddefnyddio'i bwerau paru data statudol dan Ran 3A Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- 31 Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol yn paru data ar draws sefydliadau a systemau i helpu cyrff cyhoeddus i adnabod hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n wallus. Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol wedi bod yn offeryn hynod effeithiol i ganfod ac atal twyll a gordaliadau.
- 32 Ers 2015, mae'r Pwyllgor Cyllid wedi cefnogi egwyddor cyfranogi yn y Fenter Twyll Genedlaethol ar gyfer yr holl gyrff cyhoeddus yng Nghymru am ddim cost i'r cyrff hynny. Adnabu ein hadroddiad dwyflynyddol diweddar ddeilliannau gwerth £7.1 miliwn ar draws gwasanaethau cyhoeddus Cymru, gan gynyddu deilliannau cronus i £56.5 miliwn ers 1996.
- 33 Ers mis Ebrill 2015, mae'r Senedd wedi bod yn ariannu costau rhedeg y Fenter Twyll Genedlaethol trwy dalu arian o Gronfa Gyfunol Cymru. Mae hyn wedi'i fwriadu i annog sefydliadau i gyfranogi'n wirfoddol ac i symleiddio trefniadau ar gyfer cyrff y mae'n orfodol iddynt gyfranogi. Fel sy'n ofynnol mewn deddfwriaeth, dangosir y ffioedd ar gyfer cyrff y mae'n orfodol iddynt gyfranogi yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: Ffioedd y Fenter Twyll Genedlaethol

Ffi 2025-26

Awdurdodau unedol; comisiynwyr heddlu a throsteddu a phrif gwnstabiaid; awdurdodau tân ac achub; ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol	Dim
Cyfranogwyr gwirfoddol	Dim
Gall yr holl gyfranogwyr gael mynediad at Wirydd Ceisiadau'r Fenter Twyll Genedlaethol hefyd (App Check).	Dim

Graddfeydd ffioedd ar gyfer cyrff Llywodraeth Leol

Awdurdodau unedol

Arddangosyn 3: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros £ miliwn	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
100	141	166	191	171
200	170	200	230	205
300	189	222	256	229
400	204	240	276	247
500	217	255	293	262
600	227	267	308	275
700	237	279	320	287
800	245	289	332	297
900	253	298	343	307
1,000	260	306	352	315
1,100	267	314	361	324
1,200	273	322	370	331

Arddangosyn 4: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Yr holl awdurdodau unedol	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	111	118	134	115

Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol

Arddangosyn 5: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Yr holl gronfeydd pensiwn	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	43	56	58	56

Awdurdodau Tân ac Achub

Arddangosyn 6: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros £ miliwn	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
20	41	49	56	50
40	50	59	67	60
60	55	65	75	67
80	60	70	81	72
100	63	75	86	77

Arddangosyn 7: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Yr holl awdurdodau tân ac achub	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	18	18	18	18

Awdurdodau'r Parciau Cenedlaethol

Arddangosyn 8: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros £ miliwn	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
2	26	30	35	31
4	31	36	42	37
6	34	40	46	42
8	37	44	50	45
10	39	46	53	48

Arddangosyn 9: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Awdurdodau'r holl barciau cenedlaethol	Amrediad ffioedd			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	22	23	26	24

Comisiynwyr Heddlu a Throseddu

- 34 Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o ddau gorff statudol yn ardal pob heddlu – y Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabiliaid. Mater i archwilwyr benderfynu arno fydd sut i rannu cyfanswm y ffi rhwng y ddau gorff, yn seiliedig ar ofynion cyfrifyddu a'r trefniadau gweithredol a roddwyd ar waith gan y naill gorff a'r llall.

Arddangosyn 10: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros Cyfunol Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstabiliaid £ miliwn	Amrediad ffioedd cyfunol ar gyfer Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstabiliaid			Y Flwyddyn Flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
50	71	82	93	84
100	84	97	110	100
150	92	107	122	110
200	99	115	131	118
250	105	122	139	125
300	109	127	145	131
350	114	132	151	136

Cynghorau tref a chymuned ag incwm neu wariant blyneddol dan £2.5 miliwn

- 35 Mae cynghorau tref a chymuned yng Nghymru'n ddarostyngedig i gyfundrefn archwilio sicrwydd cyfyngedig. Gwneir y trefniadau archwilio i gyflawni dyletswyddau'r Archwilydd Cyffredinol dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Nid yw'r archwiliad yn cael ei gomisiynu gan gynghorau unigol.
- 36 Ym mis Hydref 2020, fe gyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol bapur a oedd yn nodi sut y bydd yr archwiliadau hyn yn cael eu cynnal ar gylch tair blynedd fel a nodir yn **Arddangosyn 11**.

Arddangosyn 11: cylch archwilio tair blynedd ar gyfer cynghorau tref a chymuned

	Grŵp A	Grŵp B	Grŵp C
Archwiliadau 2024-25	Archwiliad llawn	Archwiliad sylfaenol	Archwiliad sylfaenol
Archwiliadau 2025-26	Archwiliad sylfaenol	Archwiliad llawn	Archwiliad sylfaenol
Archwiliadau 2026-27	Archwiliad sylfaenol	Archwiliad sylfaenol	Archwiliad llawn

- 37 Mae taliadau am y gwaith hwn yn seiliedig ar yr amser a gymerir i gwblhau'r archwiliad yn ôl cyfraddau ein ffioedd fel a nodir yn **Arddangosyn 1** ar **dudalen 6**.
- 38 Mae **Arddangosyn 12** yn darparu ystod o ffioedd ar gyfer cynghorau o wahanol feintiau wedi'u mesur yn ôl incwm a gwariant. Mae'r amrediadau hyn sydd wedi'u diweddarau'n ystyried profiad Archwilio Cymru o ffioedd a gododd o archwiliadau 2021-22 a 2023-24.

Arddangosyn 12: amcangyfrif o daliadau a godir am amser ar gyfer archwiliadau o gyfrifon 2024-25 mewn cynghorau tref a chymuned

	Band 1 (<£10k)	Band 2 (<£25k)	Band 3 (<£50k)	Band 4 (<£100k)	Band 5 (<£500k)	Band 6 (>£500k)
Archwilio trafodion	£250 – £500	£300 – £700	£500 – £900	£600 – £1,000	£600 – £1,250	£800 – £1,500
Gweithdrefnau cyfyngedig	£200 – £300	£200 – £300	£200 – £300	£250 – £350	£250 – £350	£250 – £350

Cyfraddau'r ffioedd am waith arall mewn llywodraeth leol

- 39 Heblaw am y mathau hynny o gyrff y rhagnodwyd graddfeydd ffioedd ar eu cyfer fel a ddangosir uchod, ceir nifer fach o fathau eraill o gyrff llywodraeth leol lle mae rhagnodi graddfa'r ffioedd gennym yn fater o drosi'r gofynion o ran adnoddau'n ffioedd sy'n uniongyrchol seiliedig ar gostau cyflawni gwaith neu drwy gymhwyso cyfraddau'r ffioedd fel a nodir yn **Arddangosyn 1**. Bydd hyn yn cynnwys archwiliadau o Gydbwyllgorau Corfforedig. Mae'n dal i fod yn wir ar gyfer archwiliadau o'r cyrff hyn ein bod yn defnyddio dull cwbl gynhwysfawr o gynllunio archwiliadau.
- 40 Ar gyfer pob math o gorff llywodraeth leol, i gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, mae weithiau'n angenrheidiol bod yr Archwilydd Cyffredinol yn gwneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i ddyletswyddau cyffredinol (y rhai a nodir yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 ac yn adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015). Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwilio eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith pellach mewn perthynas â herio gan etholwyr ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd y ffioedd a godir am y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sy'n ofynnol.
- 41 Gall archwilwyr wneud gwaith ardystio grantiau yng nghyrrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol hefyd. Mae faint o waith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn ddibynnol ar nifer y cynlluniau y mae'n rhaid eu harchwilio a nifer y cyrff a archwilir sy'n cyfranogi yn y cynlluniau hynny. Codir tâl am y gwaith hwn fesul awr ac mae'n adlewyrchu'r maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion mewn perthynas â'r grant dan sylw fel a nodir yn **Arddangosyn 13**.

Arddangosyn 13: amcangyfrifon o'r cyfrannau perthynol o raddau staff archwilio i'w defnyddio ar gyfer gwahanol fathau o waith ardystio grantiau.

Gradd staff	Cymysgedd o staff ar gyfer grantiau cymhleth %	Cymysgedd o staff ar gyfer yr holl grantiau eraill %
Cyfarwyddwr ymrwymiad	1 to 2	0 to 1
Rheolwr Archwilio	4 to 6	1 to 2
Arweinydd Archwilio	18 to 21	12 to 16
Archwilydd/hyfforddai graddedig/prentis	71 to 77	81 to 87

Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a'r dreth gyngor
- LA01 Ffurflen ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiynau athrawon

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: gwybodaeth@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.